

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP

Szerkesztőség, kiadóhivatal, MTI kirendeltség
Vármegyeháza II. udvar
Telefon: 109. Postafiók: 69.FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. BOGYAY KÁLMÁNMegjelenik szombaton délben
Előfizetési ár:
Negyedévre 1:20 P, félévre 2:40 P, egész évre 4:80 P

Hajnalodik,

vagy talán helyesebben úgy kellene mondanunk: mintha hajnalodnék és a magyar igazság napja a nemzeti élet horizontjára emelkednék biborsugaraival.

Valami erjed történelmi életünk méhében jó ideje már s valami készülődik, valami kavargó a világpolitika rejtett mélyeiben, — de a mi hitünk szerint a készülődő megmozdulás nem ennek a nemzetnek végítéletét támadja meg, de a meggyalázott magyar igazság diadalmának hozza elő ünnepi fényes reggelét.

Igaz, körülünk is megmozdult minden s a rabszolgá magyar sorsa a leigázott magyar történelmi földön mindenütt vigasztalan. Mintha még egyszer s utoljára ki akarná adni minden erejét a cseh, az oláh, a rác, hogy a rabságba súlyesztett magyarba bele fojtja a lelket. Hát ez már nem fog sikerülni egyiknek sem. A történelmi ítéletidő harangját már mintha hallanók kongani.

A cseh sulyos gondok közt vergődve gyötrődik s kísértetek imbolygását látja háza körül. Már rég nem hánykolódik és nem csörgeti fegyverét felénk Benes, sőt békülne szívesen velünk, ha be merné vallani nagysága és dicsősége elmulását.

Bár még mindig a Tisza felé masirozna az oláh bocskor s mocskos agyarkodásaival fojtana vérünkbe Titulescu Maniu s a többi jeles oláh, de a rothadás Traján (!) dicstelen népének a testét kikezdte már s a nagy összeomlás szelei füttyülnek délkelet felől.

Terveit, nagy álmait a Balkán nagy egységéről szövögeti a szerb s vasbordákkal szoritja össze államalkalmányát, amíg maga a való élet szét nem robbantja azt, mert vérell, gyűlölettel s a zsarnok fegyvereivel a történelmi jogot és igazságot nem lehet az erkölcsvilágból, az elnyomott népek lelkeségéből egyszerűen kiirtani. A jog és igazság rendeltetése, hogy győzzön.

Es épen azért mi magyarok, mi megtaposott és megcsufolt magyarok, izgalom nélkül nézzük a fejleményeket. Itt nálunk nincs belső háborúság és politikai viszály. A nemzet nagycéljai hitvallásában és követésében, megvalósításában mindnyájan egyik vagyunk. Egy nagyvonalu politika érezteti velünk kivétel nélkül megbékítő, egyesítő, nagyvárakozásokat felkeltő hatásait.

Kiemelkedtünk a vasgyűrűből, amelyet egyenként tölünk rettegő ellenségeink szövetsége kovácsolt körülünk s a kormányelnökönk ma tervei, s elgondolásai sikerének a tudatában mint önértetes, öntudatos vezér szól hozzánk, erősítve legszentebb vágyakozásainkat s szól ellenségeinknek is a béke hangján, de örök s elvitathatatlan jogaink bátor s nyílt hangoztatásával. Nálunk nélkül ma politikát csinálni Közép-európában nem lehet.

Már hajnalodik.

Abszolút többséggel Mathisz József tanár került az ujhelyi felsőkereskedelmi iskola élére

A sátoraljauhelyi városi fiú felsőkereskedelmi iskola igazgató bizottsága csütörtökön délben tartotta meg a nagy érdeklődéssel kísért igazgatóválasztást a városháza tanácstermében.

Az igazgatóválasztás kapcsán a „Zemplén” emelt elsőnek szót azok ellen a kombinációk ellen, amelyek idegenből importált vezetőket kívántak a felsőkereskedelmi iskola élére állítani. Már akkor hangsúlyoztuk, hogy a nagypontosságú pozíciót csak olyan pedagógus töltheti be közmegegyezésre, aki ismeri ennek a városnak a viszonyait s akinek képességeiről az érdekeltek szülőknél már hosszú éveken keresztül alkalmuk volt meggyőződni. Nyíltan hangsúlyoztuk, hogy az igazgatói széket a város közönsége helybeli pedagógussal kívánja betölteni s most örömmel állapítjuk meg, hogy az igazgató bizottságot is ezek a szempontok vezérelték.

Dr. Szakáll Zsigmond kerületi fő-

igazgató az igazgatói állásra Kollonay Zoltán és Tester Kálmán nyiregyháza tanárokat és Mathisz József sátoraljauhelyi kereskedelmi iskolai tanárt jelölte. Az igazgató bizottság dr. Orbán Kálmán polgármester elnöklésével rövid negyedóra alatt megejtette a választást, melynek során 21 szavazatot adtak le. A szavazatok összeszámlálása után az elnököl polgármester enunciaálta, hogy az igazgató bizottság 16 szavazattal, tehát abszolút többséggel, Mathisz József sátoraljauhelyi tanárt választotta meg a felsőkereskedelmi iskola igazgatójává. Kollonay Zoltánra 4 szavazatot, 1 szavazatot pedig érvénytelenítették.

Mathisz József igazgatóvá történt megválasztását Sátoraljauhely közönsége a legnagyobb lelkesedéssel fogadta annál is inkább, mivel személyében egy rendkívül értékes szakember került az iskola élére.

A Zemplénavármegyei Muzem fejlődése

A Zemplénavármegyei Muzem a kedvezőtlen körülmények ellenére, hétről-hétre egyre jobban bővül és értesülések szerint nincs messze az az idő, amikor a Muzem el fogja érni a már régebben működő vidéki múzeumok legmagasabb nivóját. Természetesen a Muzem fejlődése szoros összefüggésben van a közönséggel s a Muzemmel szemben mutatkozó érdeklődésével. E téren örövendetes haladást tapasztalhatunk. Legujabban ismét két jelentős muzeális tárggyal gyarapodott a Muzem.

Dr. Prihoda László, a sátoraljauhelyi „Erzsébet” vármegyei kórház igazgató-főorvosa, egy igen értékes kőkorszakbeli kőbaltát adományozott a Muzemnek, melyet a Csörgő közepében lévő Feketehegy déli oldalán

talált meg.

A másik tárgy: egy értékes régi festmény. D'Amant Barcsay Zoltán huszárfőhadnagyhoz, a hadtörténelmi múzeum osztályfőnökéhez egy régi festményt hoztak, mely azt a zemplénavármegyei nemes ábrázolja, akit a vármegye a Szent Korona őrzésére kiküldött, amidőn a Koronát 1790-ben Bécsből Budapestre szállították. A hadtörténelmi osztályfőnök útján dr. Ambrózy Ágoston kir. törvényszéki bírónak, a vármegye neves irodalmi és régészeti nagyságához került a festmény, melyet dr. Kozma György főispán a Muzem részére megvásárolt. A festmény igen jutányosan, mindössze 8 pengőért került a Zemplénavármegyei Muzem birtokába.

Hozzászólás a sátoraljauhelyi öregdiákok monstre találkozójaához

A sátoraljauhelyi főgimnázium valamennyi volt tanulójának óriási randevuja legyen a találkozó?

Dr. Székely Albert írja:

A „Zemplén” a közelmúltban közölte, hogy a „Hegyaljai Hét” egyik napján a 10—45 évvel ezelőtti helybeli piarista gimnáziumban érettségizett öreg diákok nagy, ünnepélyes találkozót fognak tartani és megalakítják a helybeli piarista diákszövetséget.

Örök hálával gondolok vissza mindig az én régi piarista professzoraimra, akik 60—70 évvel ezelőtti is a mainál is veszedelmesebb német időkben hazafiságra, magyarságra és vallásos-

ságra tanítottak minket, öreg diákokat felekezeti különbség nélkül az akkor 10—12 ezer Sátoralja mezővároskájában. Ez a hála és visszaemlékezés tölti el ma is lelkemet, amidőn arra vágyom, hogy én és öreg diaktársaim, akik nem tehetünk 45 évvel ezelőtti érettségit mégis részt kérjünk az ünnepségből. De nem is tehetünk, mert régen még csak 4, aztán 6 osztályból állt az ujhelyi gimnázium és vagyunk még hála Istennek elegen,

akik itthon csak 4. vagy 6. osztályt végeztünk.

Nem tehetek hát róla, hogy én a budapesti V. kerületi katolikus állami főgimnáziumban tettem érettségim, ahol néhány évvel előttem járt Petőfi Sándor fia és drága jó igazgatóm és tanárom volt a híres matematikus, dr. Corzán Avendano Gábor, egy emigrált spanyol grandnak a zempléni megyei Homonnán született utóda, aki beszélt nekem, hogy ő is itt tanult a sátoraljauhelyi piarista gimnáziumban dr. Trefort Ágostonnal, a szintén homonnai születésű híres vallás- és közoktatásügyi miniszterrel ifjúkorukban és szintén hálával emlékeztek meg a mi ujhelyi „Alma Mater”-ünkről. Mi legvénebb diákok is elől akarunk járni a nagy ünnepi ballagáson és ott lenni a Tedeum-on, mielőtt még teljesen elballagunk ebből a nagyon nem szép világból.

Én már láttam egy ilyen nagy összejövetelt Keszthelyen 1897-ben, amikor 100 éves jubileumát ülte a nagynevű gróf Fesztes György által 1797-ben alapított „Keszthelyi Georgikon”. Az egész szép Magyarország gazdaközönsége volt ott képviselve. Sok külföldi is eljött, hogy gyönyörködjön abban a nagyszabású felvonulásban, melyen több száz volt öreg gazdasztanuló a gazdasági akadémia akkori ifju tanulóival együtt vett részt. Zászlók alatt, négyes sorrendben vonultak fel legelől a legöregebb diákok, voltak közöttük 90—95 éves öregek, — közöttük a nagy öreg Oszterhauer Ferenc (később magyarosítva Tarányi-ra) csebrendenki földbirtokos, Deák Ferenc közeli rokona — utánuk a mindig fiatalabb és fiatalabb gazdaszok és a kétoldalt sorfalat álló nagyközönség szeméből könnyek csordultak ki, mikor a csoszogó öregekkel a fiatal nemzedék együtt énekelte a régi diáknótát: Ballag már a vén diák tovább... tovább... Isten veletek cimborák...

Gyűljenek hát itt is össze az egész országból s vén diákok a „Hegyaljai Hét” valamelyik előre hirdetett napján és tegyék emlékeztetéssé azt a napot azzal, hogy öregek és fiatalok, tanárok és tanulók addig is magyarosítsák meg neveiket, hogy magyar szívet, magyar névvel adjanak hálát a Mindenhatóknak, hogy a derék piaristák magyarokul nevelték őket. Jsmerek papokat, magasrangú katonákat, zeneakadémia professzor, nagykereskedő és gyárosokat, magasrangú bírákat, író és művészeket, akik elfognak jönni erre az érdekes találkozóra.

Jubileumi műsoros est

A Szociális Missziótársulat spataki szervezete az elmúlt szombaton táncal egybekötött műsoros-estet rendezett a társulat 25 éves s a pataki szervezet 10 éves fennállása alkalmából. Az est változatos műsorát lelkesen megtapsolta a nagyszámú egybegyűlt közönség, amely a legjobb hangulatban a hajnali órákig maradt együtt.

Kozma Miklós a felsőház tagja

A Budapesti Közlöny április 15-iki, vasárnapi száma a következő legfelsőbb elhatározást közli:

A m. kir. miniszterelnöknek a minisztérium nevében tett előterjesztésére az országgyűlés felsőházáról szóló 1926. évi XXVI. tc. 23. §-a alapján vitéz leveli Kozma Miklós miniszteri tanácsost, a Magyar Távirati Iroda elnökgazdáját a felsőház tagjává élethossziglan kinevezem. Kelt Budapesten, 1934. április 11. napján.

HORTHY s. k.
vitéz GÖMBÖS Gyula s. k.

Kozma Miklós erőteljes, munkás, tettekre, férfias egyénisége jólismert a magyar közönség előtt.

Nagyváradon született, 1884. szept. 5-én. Fia leveli Kozma Ferenc nyugalmazott tábornoknak, aki Bárd Miklós költői névvel régóta előkelő helyet foglal el a magyar irodalomban. Kozma Miklóst 1904-ben avatták a Ludovika Akadémián huszárhadnaggyá. Katonai szolgálata mellett 1911-ben letette a középiskolai érettségét, majd a Pázmány Péter tudományegyetemen a jogi alapvizsgákat is. A világháborúban az orosz és az olasz fronton negyvennégy hónapon át teljesített harctéri szolgálatot, eleinte mint századparancsnok, majd mint a 16. hadtestparancsnokság kombinált lovas portyázó osztályának parancsnoka, végül mint ezredsegédtiszt. A zaleszczykii csatában egy ároknyárstól lábán megsebesült s három hónapig vérmérgezésben feküdt. Három ízben tüntették ki a katonai Signum Laudisszal. Tulajdonosa a III. osztályú katonai érdemkeresztnek, a II. osztályú német vaskeresztnek és a III. osztályú vaskoronarendnek.

A forradalom kitörésekor a honvédelmi minisztériumba osztották be szolgálatára, ellenforradalmi tevékenysége miatt azonban 1919. januárjában letartóztatták s távoznia kellett helyéről. A kommun alatt főleg a Dunántulon rejtőzködött, majd Pécsre, onnan Szegedre ment, ahol a nemzeti hadseregben a védelmi és propagandaosztály vezetését vette át. A fővezérséggel Siófokra, majd Budapestre került s Horthy Miklós, amikor kormányzóvá választották meg, őt mint katonapolitikai referenst magával vitte az irodába. Itt teljesített

szolgálatot 1920. augusztus 7-éig. Ekkor átvette a Magyar Távirati Iroda vezetését. Ebben az évben szolgálaton kívüli őrnaggyá nevezték ki.

A Magyar Távirati Iroda élén fáradhatatlan munkássággal fogott hozzá a magyar hírszolgálat megszerzéséhez s azt úgy külföldi, mint belföldi vonatkozásban teljesen modern alapokra fektette s a Magyar Távirati Irodát néhány év alatt a külföldön is elismert, kitértő hírszolgálati intézménnyé fejlesztette. Megalkította a Magyar Filmirodát és a Magyar Hirdető Irodát, amelyek szintén a Magyar Távirati Iroda Rt. érdekkörébe tartoznak. Vállalata érdekkörébe vonta és újjászervezte a Magyar Országos Tudósítót, amely a rendőri és törvényszéki hiranyagot szolgáltatja a sajtónak, valamint a három évtized óta fennálló Telefon Hirmondót, amely 1925. év derekán megkapta az államtól a postakincstárral együtt a rádiókoncessziót. Ek-

kor alakult meg a Magyar Telefon Hirmondó és Rádió Rt. Később, 1930-ban a vezetése alatt álló vállalatok érdekkörébe vonta a Magyar Nemzeti Gazdasági Bankot is.

Irodalmi munkássága is elsőrendű. Az elmúlt évek alatt részben hivatalos, részben magánutak során beutazta egész Európát. Ő volt az, aki annak idején elsőnek hívta fel Bethlen István gróf akkori miniszterelnök figyelmét a frank-ügyre s annak egyik koronatanuja volt. A magyar irodalomban is sikerrel állta meg helyét. „Egy csapattiszt naplója” című munkája, amely németül is, „Mackensens ungarische Husaren” címmel megjelent, valamint „Összeomlás” című könyve általános elismerést keltett. Közéleti munkásságáért több ízben részesült kitüntetésben. A kormányzó a miniszteri tanácsosi címet adományozta neki és szolgálaton kívüli alvezetőségévé nevezte ki. Tulajdonosa a II. osztályú Magyar Érdemkeresztnek, a Corona d'Italia olasz s a norvég Szent Olaf érdemrend középkeresztjének. Amikor a Távirati Iroda

A bereckii strand május elején megnyitja kapuit

Az eddigi szelvénybérletek helyett olcsó családi idénybérletek bevezetését tervezik -- Küszöbön a jegyárak általános mérséklése

A szokatlanul szép tavaszi időjárás időelött aktuálissá tette a strandszezonnal kapcsolatos kérdéseket. Az újhelyiek nagy közkedveltségének örvendő bereckii strandfürdő az elmúlt évben részben a késői megnyitás, részben pedig a kedvezőtlen időjárás miatt nem válthatta be a hozzá fűzött reményeket, illetve a strand vezetőségének említett okokból nem állott módjában megvalósítani azokat a terveit, amelyekkel a közönség legteljesebb kényelmét biztosítani kívánja.

A most meginduló fürdőévadban azonban számos olyan újításra kerül sor, melyeknek bevezetése nagyban hozzá fog járulni a bereckii strand fejlődéséhez. Így szó van az eddigi szelvénybérletek helyett családi idénybérletek bevezetéséről, amelyek az

autóbuszforgalomban is érvényes birnának. Az idénybérletek árát rendkívül méltányosan állapítaná meg a város.

A több oldalról elhangzott sérelmek kiküszöbölésére szolgál az a tervbe vett intézkedés is, amely a jegyárak általános mérséklését célozza.

A strand vezetőségétől nyert értesülésünk szerint a strandforgalmat lebonyolító autóbuszok szezonelőtti javítása máris folyamatban van, de minden előkészület megtörtént már arra nézve is, hogy a bereckii strand kedvező idő esetén már május első napjaiban megnyissa kapuit.

— **Uj párttitkár.** Gömbös Gyula, a Nemzeti Egység vezére a Tokaj községi szervezet titkárává Nagy János tokaji banktisztviselőt nevezte ki.

ASPIRIN tabletták

beváltak a meghülés első jeleinél és fejfájásnál
Gyógyszertárban kapható.

1931-ben ötvenéves fennállásának jubileumát ünnepelte, kormányzói dicsérel elismerésben részesült. A Nemzetközi Filmoktatástügyi Intézet tanácstagja és a magyar csoport elnöke.

Öt zempléni község diszpolgárává választotta dr. Kozma György főispánt és Bernáth Aladár alispánt

Rudabányácska község képviselőtestülete április 18-án tartott rendkívüli közgyűlésében dr. Kozma György főispánt és Bernáth Aladár alispánt a község érdekében tett határozatos intézkedéseikért és jóindulatu pártfogásukért. — Sáj László gk. plébános indítványára — egyhangu lelkesedéssel diszpolgárává választotta.

Ugyancsak egyhangu lelkesedéssel választotta diszpolgárává április hó 20-án Alsóberecki, Felsőberecki, Vily és Vitány községek képviselőtestülete a vármegye főispánját és alispánját, a községek érdekében kifejtett munkásságukért.

A „ZEMPLEN” EREDETI TÁRCÁJA

Emlékezés Szemere Miklóstra*

Irtá: Viczmándy Tamás

1871—1877 között szüleim a zempléni megyei Lasztócson laktak, ahol igen jó barátságban éltünk Szemere Miklóssal és a családjával. Helyesebben szólva: Szemere Miklós és az apám barátsága csak egy ideig tartott, mert később megneheztek egymásra.

Szemere nagy Kossuth-imádó volt, az apám pedig Deákot és — mint volt 1848—49-es honvédszázados — Görgéyt istenítette és ha összejöttek, régi magyar szokás szerint, első dolguk volt rátérni a politikára. Egy ilyen politikai eszmecsere közben, pipaszó mellett, Szemere — az ő szókimondó, tréfás módja szerint — azt találta mondani a még akkor nem régen törvénybe iktatott 1867-iki kiegyezésről, hogy „nincsen annak se füle, se farka!... Az apám, aki a kiegyezésnek őszinte híve volt, nagyot nézett a már 70. évét is meghaladott öreg urra, s csak ennyit válaszolt: „a fület a Kossuth pártnak hagyjuk”. Szemere, aki 20 évvel idő-

* Részlet az illusztris zempléni írónak „Hires zempléniel” című most megjelent könyvéből.

sebb volt az apámnál — és abban az időben a kort megbecsülték — a választ zokon vette.

Azóta sem jártak egymáshoz, de annál gyakrabban jött az anyámhoz Szemere felesége, Máriássy Anna, akit Náni néni nek hívtunk és maga Szemere is, ha már nem jöhetett, legalább irt az anyámnak, valahányszor sürgős mondani valója volt hozzá, például Győző bátyámnak — aki Darmay Viktor név alatt irt — valamely legújabbban megjelent verséből, amely nagyon meg találta nyerni a tetszését...

És annál gyakoribb vendég volt Szemeréknél — ha Pestről haza rándult — Győző bátyám. Ő rajongással szerette az öreg költőt. (Első verseit is neki és Gyulai Pálnak ajánlotta.) De azért egyáltalán nem utánozta verseiben Szemerét. Szemere költészetének alaphangja a humoros vidámság, Darmayé az önmérsztő fájdalom.

Node Győző bátyám nem sirdogálni járt Szemeréhez. Egyenlő politikai nézeteiket mondták el egymásnak és ismételtgették jóformán napról-napra és amíg Szemere Tisza Kálmánt „geszti viperá”-nak nevezte verseiben, Darmay Arany János „tillaárom haj” refrénü verse mintájára Lónyay pénzügyminisztert csufolta ki.

Lasztócson — mind Szemeréknél,

mind nálunk — elég sok vendég megfordult. Egyik nagybátyám: Viczmándy Móricnak a családja igen szívesen látott vendége volt mindig a Szemere-háznak, mert Móric bátyám felesége az „Arany trombita” híres költőjének: Sárosy Gyulának volt a leánya, Sárosy pedig valamikor maga is gyakran megfordult Szemerénél nemcsak Lasztócson, hanem az ő tolcsvai pincéjében is, amint azt Szemerének „Tolcsvai pincében” című verse is bizonyítja.

Még abban az időben hallottam a két költővel kapcsolatban Lasztócson történt következő vidám esetet.

Sárosy Gyula valahol a kertben egyedül bolyongott. Őt keresve jött Szemere és megkérdezte Sárosytól: — Hol van Gyula?

A költő Sárosy felesége, aki maga is költői hajlamokkal bírt, költői nyelven óhajt válaszolni a költő Szemerének és így felel:

— Gyula kint leng a szabadban!
— Az Istenért, csak nem akasztotta fel magát? — vágott vissza vidáman a gyorseszű Szemere.

A látogatók között megfordult nálunk, olyan alkalommal, amikor Győző bátyám is otthon volt, egyik rokonunk: Reviczky Ágostonné és a leánya: (később Ambrózy Nándorné) is, egy szép, sudár természetű nő, be-

szélő szemekkel, aki csinosan zongorázta a magyar nótákat és méltán volt Győző bátyámnak számtalanszor megénekelt ideálja. („Charlotte dalai.”)

Győző barátai közül el-ellátogattak Lasztócra: Szabó Endre, az akkor kedvelt, de korán elhallgatott poéta, továbbá Mezei Ernő és egy korán összeomlott zempléni születésű nevezetesség: Verhovay Gyula, akit mérges újságcikkei miatt szerettek a vic-lapok Vérhasovaynak csufolni. Egyszer, 1877 nyarán, amikor Győző bátyám rövid időre hazajött Pestről, Szabó Endrével — aki a mi vendégünk volt — ebédutáni fekete kávéra ment az öreg költőhöz és én is velük tartottam. Szemere alacsony, csontostékpi, igazi magyar tipust mutató és még eleven mozgású öreg ur volt akkor, szürke, átható, de barátságos tekintetű szemekkel, magas homlok-kal, gyér bajusszal és fülei felett előre fésült „Sechsendsechziger”-ekkel. Igazán uri házban lakott, feleségével — aki öreg korában, még a gyér bajuszt sem véve ki, már igen hasonlított hozzá — továbbá leányaival. (Mint a költő Miltonnak, neki is három leánya volt, fia egy sem.)

A Szemere-kastély terraszáról el lehetett látni egészen Újhelyig, hiszen a távolság oda mindössze 15 kilométer és Lasztócz elég magas domb-

A nem a Kop

Az elm Zemplén latot, hog határszél mint az pontja, is világitó tr alkalmas A Magy aijai Oszta irányban, hősi emlé egyuttal m Triannona mán, de világitson A tursitaeg belekapcs polgármes aljai Osz ülésén ny értesítette

Megbün ják be a

Az utó péksegéde nasz han len, akik szik figye szabályoz olyan idő mazottaik értelmébe

A péks szerzett kapitánys Domokos miután alaposág reket a belatásár

A sütő ról szóló hogy a v 9 órától kell a mu lási és d hetnek eg hajnali 3 kihordása

ról néz l terraszról s abból r torozva e szerette: különféle sasok s lózatón s maga ált (Ilyen leh Zrinyi M bából ny lyei át i tett kijüt üldögélte saságába a kedves évelődése mulatva.

Győző jára, me pedig ne tem tanu én ottidő 28-án) m még talá nézve ige latban.

Szüleir tóczról v Nektünk jó „Cind lyeket a községbe

A nemzeti gondolat világitó szimbóluma lesz a Kopaszkán felállítandó Hősi Emlékmű

Az elmúlt év szeptemberében a „Zemplén” vetette fel azt a gondolatot, hogy a nyugatmagyarországi határszél mintájára *Sátoraljauhely*, mint az ország legészakibb határpontja, is állítson fel egy éjjel messze világitó trianoni emlékművet egy arra alkalmas magaslati ponton.

A Magyar Turistaegyesület Hegyaljai Osztálya mozgalmat indított az irányban, hogy a *Kopaszhegy* tetején hősi emlékművet állítson fel, mely egyúttal megragadó mementója legyen Trianonnak s hogy az éjjelente némán, de mégis sokatmondóan belevilágítsa a sötét magyar éjszakába. A tursitaegyesület dicséretes törekvéseibe bekapcsolódott dr. *Orbán Kálmán* polgármester is, aki mint az a Hegyaljai Osztály pénteki választmányi ülésén nyilvánvalóvá vált, most arról értesítette az Osztály vezetőségét,

hogy a város saját költségén állítja fel a *Kopaszka* tetején az elesett hősök monumentális emlékművét.

Az emlékmű az eredeti elgondolás szerint éjjel pazar villanyfényvel lesz kivilágítva, mintegy állandó üzenetül elszakított testvéreinknek, hogy Csonkaszékünkben olthatatlanul lángol a legszentebb gondolat. A polgármester értesítése szerint az Osztályra csupán az emlékmű karbantartási gondjai hárulnak. A *Kopasz-hegyi* hősi emlékművet értesülésünk szerint a Hegyaljai Hét egyik napján fogják ünnepélyes keretek között felavatni.

Az Osztály választmányja pénteki ülésén egyébként elhatározta, hogy ujjongva megválasztott elnökét *Mattyasovszky Kálmán* tb. vm. főjegyzőt május 5-én este 8 órakor a Turistaházban tartandó ünnepi vacsorán iktatja be tisztébe.

Megbüntetik azokat az ujhelyi pékeket, akik nem tartják be a sütőipari munkák szabályozásáról szóló törvényt

Az utóbbi időben a sátoraljauhelyi péksegédek körében egyre több panaszhangzott el a pékiparosok ellen, akik a segédek szerint nem veszik figyelembe a sütőipari munkák szabályozásáról szóló törvényt és olyan időben is dolgoztatják alkalmazottaikat, amikor az a törvény értelmében tilos.

A péksegédek panaszáról tudomást szerzett az államrendőrség ujhelyi kapitánysága is, melynek vezetője dr. *Domokos Sándor* rendőrkapitány, miután meggyőződött a panaszok alaposágáról, utasította a pékmestereket a vonatkozó törvény pontos betartására.

A sütőipari munkák szabályozásáról szóló törvény ugyanis előírja, hogy a vipéki pékműhelyekben este 9 órától reggel 4 óráig szünetelnie kell a munkát s csupán a kovászolási és dagasztási munkák kezdődhetnek egy órával hamarabb, tehát hajnali 3 órakor. A péksütemények kihordása reggel háromnegyed 6 óra

előtt nem kezdődhet, viszont kenyéret és péksüteményt 16 éven aluli alkalmazott házról-házra egyáltalán nem árusíthat.

A pékipari visszasságok megszüntetését célzó rendőrségi intézkedés szociális szelleménél fogva is megnyugtató hatást váltott ki az érdekelt alkalmazottak körében.

Amennyiben a szóbanforgó pékmesterek a jövőben sem tartanák be a törvényes rendelkezéseket, kihágásért fogják őket felelősségre vonni és szigorú büntetésben részesülnek.

A főváros legelőkelőbb kozmetikai intézete
 (orvosi) **heres agilis társaságbeli hölgyet**
 (esetleg kozmetikust, vagy orvos hozzá-tartozót), aki legelsőrangú kozmetikai készítményeinek

helyi képviseletét vállalná.

Leveliket referenciával „Szép haszon 126” jellegre Blockner J. hirdető irodájába, Bpest, IV., Városház-u. 10. kérünk.

ról néz le a szép Ronyva völgyre. A terraszról az előszobába lehetett jutni, s abból nyílt a költő szalonja, beburkolva és feldiszitve úgy, amint ő szerette: a falakon fegyverek és különféle vadászlelkek, kitömött sasok és szarvasagancsok, a padlózaton szőnyegek helyett a saját-maga által elejtett vaddisznók bőrei. (Ilyen lehetett talán valamikor a költő Zrinyi Miklós házatája.) Az előszobából nyílt a tágas ebédlő is, amelyen át intim, árnyékos kertbe lehetett kijutni. Ott, abban a hűs kertben üldögéltem én is a három költő társaságában, feketekávé mellett, főleg a kedves és elmés öreg Szemere játszi évelődéseim és sziporkázó ötleteim mulatva.

Gyöző bátyámat akkor láttam utoljára, mert ő visszament Pestre, én pedig nemsokára Münchenbe mentem tanulmányaimat folytatni, s ő az én ottidőzésem alatt (1878 március 28-án) meghalt. Szemerevel egyszer még találkoztam és pedig egy órára nézve igen jellemző esettel kapcsolatban.

Szüleim még 1877 nyarán Lasztócrról visszamentek Kozmára lakni. Nekünk abban az időben két igen jó „Cinderi” kocsilovunk volt, amelyeket apám a szomszédos Velejte községbe lakó *Andrássy Aladár* gróf-

tól vett. Ezekhez a szép és drága lovakhoz bizony nem igen illett öreg félfedelű kocsink, amelyet takarékos apám már a végtelenségig újra és újra tataroztatott. Ezen a félfedelűn — én természetesen a kocsi mellett a bakon, hogy a két „Cinderi”-ben gyönyörködhessem — mentünk vissza Kozmára, miután falubeli barátainktól Lasztócson bucsut vettünk, kivéve apámat, aki Szemeréknél nem tett bucsulátogatást, mert az öreg Miklós bácsival még mindig haragban volt. Udvarunkat elhagyva, alig hogy az utra kiértünk, a kocsi bakjáról csakhamar egy, az ut szélén várakozó úri férfit vettem észre. Később apám is megpillantotta és mind a ketten felismertük benne — Szemerét... Amikor kocsink közelébe ért, Szemere kezével intett és felénk sietett, amire apám megértvén szándékát, hirtelen kiugrott a kocsiból és a következő pillanatban már szó nélkül egymás nyakába borult a két nemes alak... Szemere nem tudta a faluból régi haragosát elbocsátani úgy, hogy ki ne békült volna vele.

Szemerét soha többé nem láttam, de én is azok közé a kiválasztottak közé tartozom, akik később, néhány év múlva, Gálszécsen kivitték a nagy költő koporsóját a sirboltba.

Felfüggesztett községi irnok

A vármegye főispánja *Kesztenbaum Zoltán* taktaharkányi községi irnok ellen fegyelmi eljárást rendelt azonnali gyanu alapján, hogy egy hadirokkantat a saját hasznára megkárosított.

A fegyelmi eljárás elrendelése után tudomására jutott a főispánnak, hogy egy másik 100%-os hadirokkantat hasonló körülmények között 50 P-vel károsított meg, amiből az a körülmény látszott megállapíthatónak, hogy *Kesztenbaum Zoltán* a hadirokkantakat általában véve nem a világháború hőseinek és áldozatainak tekinti, hanem alkalmas médiumoknak arra, hogy saját jövedelmét az ő kárukra jogosulatlanul szaporítsa.

A főispán ennél fogva az ügyet *Taktaharkányban* a helyszínen személyesen megvizsgálta és annak eredményeképpen *Kesztenbaum Zoltán* községi irnokot állásától felfüggesztette.

1 üveg eredeti
„Sidel”

már

20 fillérért kapható!

55/16

Tomboló sikerrel végződött a Koncz—Keömley hangverseny

Sárospataki viszonylatban példátlan érdeklődés mellett zajlott le április 15-én este a *Koncz—Keömley* hangverseny, smelynek megrendezéséért *Szabó Ernő* főiskolai zenetanárt őszinte elismerés illeti. A tanítóképző nagytermet szorongásig megtöltő előkelő közönség ezen az estén olyan művészi élményben részesült, amihez vidéken csak kivételes esetekben nyílik alkalom. A világhírű hegedűművészt s nem kevésbé híres partnernőjét a koncert közönsége tüntető szeretettel fogadta s a gazdag műsor minden számát zajosan megtapsolta.

Koncz János a művészeknek ahhoz a csoportjához tartozik, amely a kifejezéseknek teljesen alárendeli a technikát. Játékában különösen megragadó volt a szív emberének poézise és hegedűhangjának ragyogó tónusa. A műsor első felében különösen a *Mozart* hegedűverseny nagyvonalú felépítése és a részleteknek csipkefinomságu kidolgozása volt bámulatos. A műsor második felének apróságai-

ban a brilián ujj- és vonótechnika, a nehézségek játékosan könnyed megoldása volt elragadó.

Felesége, *K. Keömley Bianca* az olasz bell. canto stílusnak képviselője, a klasszikus dalokban tökéletes muzikálitással, hanganyagának fegyelmezésével és leheletszerű pianóval fogta meg a hallgatóságot. Magyar dalainak temperamentumos előadása egyenesen frappirozta a közönséget úgy, hogy ráadásul kellett honorálnia a felugró tapsvihart.

A zongoránál *Szabó Ernő* nehéz feladatokat oldott meg. Kísérete mesteri tökélyrel simul a hegedű és énekszámokhoz igazolásul annak, hogy avatott és nagyrahitott művésze a billentyűknek. Képességei megkövetelik, hogy mielőbb önálló hangversenyen élvezhessük kristályos művészetét, amely minden mesterkéltég nélkül egyre magasabban ivel. A feledhetlenül szép hangverseny a művésztrío őszinte ünneplésével ért véget.

Egy monoki földműves öt fejszecsapással leterítette fiatal feleségét

Véres féltékenységi dráma történt csütörtökön déli 1 órakor *Monok* községben, az ugynevezett *Kaptár* tanyán. *Kutas István* 35 éves földműves hosszabb idő óta féltékenykedett fiatal feleségére, akit emiatt állandóan üldözött. Csütörtökön *Kutas* ismét veszekedni kezdett feleségével, majd fejszét ragadott és azzal ötször egymásután az asszony fejére sújtott. A szerencsétlen asszony véresen esett össze, a vérengző földműves pedig önként jelentkezett a csendőrségen, ahol kiállítás után őrizetbe vették.

majd a sátoraljauhelyi kir. ügyészség fogházába szállították.

A nyomozás megállapította, hogy a 3 gyermekes család állandó torzalkodásának a férj féltékenységén kívül az is oka volt, hogy *Kutasné* elhanyagolta gyermekeit. A mentők a miskolci *Erzsébet* kórházba szállították az élettelennek látszó asszonyt, akiről az orvosi vizsgálat megállapította, hogy bár állapota életveszélyes, ha komplikációk nem jönnek közbe, felgyógyul sérüléseiből.

A Lánchídról a Dunába ugrott Görgy Miklós nyugalmazott ezredes

Csütörtökön délelőtt Budapesten a Lánchídról a Dunába vetette magát egy 60 év körüli, jól öltözött férfi. A rendőri motoros kimentette az öngyilkost, akit már a mentők vártak a parton.

A megmentett életunt rövidesen

magához tért és elmondta, hogy *Görgy Miklós* nyugalmazott ezredes és a Filler-utca 37. sz. házban lakik.

A nyugalmazott ezredes, aki *Görgy István* dr. országgyűlési képviselő fivére, állítólag idegbaja miatt kísérelte meg az öngyilkosságot.

HIREK

— **Esküvő.** Dr. Kerekes Lajos főorvos április hó 21-én déli 12 órakor esküdött örök hűséget Zwolinszky Zsófiának, Zwolinszky Lajos vm. közkórházi gondnok leányának. Az egyházi esketést Gaál László ref. lelkész végzi a vőlegény házában. A polgári esketésnél tanúk voltak dr. Zombory Bertalan min. o. tanácsos (Budapest) a menyasszony részéről és dr. Lee Tibor kir. ügyész (H) a vőlegény részéről.

— **Emőd László és felesége búcsuztatása.** A Zemplénnvármegyei Kazinczy-Kör és a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének sátorajaujhelyi csoportja a Vigadó nagytermében folyó évi április hó 28-án, szombaton este nyolc órakor tartandó társasvacsorán búcsuzik elnökétől, illetve elnöknőjétől. A vacsorán való részvétel április hó 26-áig Szent-Györgyi Zoltán árvaszéki elnök, vagy Mattyasovszky Kálmán vármegyei tb. főjegyzőnél jelentendő be. — Az egyesületek vezetősége a tagokon kívül vendégeket is szívesen lát.

— **Uj magyar nevek.** A belügyminiszter megengedte, hogy Kötora Lajos sátorajaujhelyi pü. számvizsgáló Kérészi-re, Martinusz János megyeszéki segédjegyző Martos-ra, Suskó András szerencsi Máv. altiszt Somogyvári-ra, Matta György és Mihály helybeli városi erdőszolgák Mester-re és Mudricskó Mihály helybeli városi erdőszolga Magashegyi-re változtassák neveiket.

— **Sárospataki szerző daljátéka a Royal Orfeumban.** A budapesti Royal Orfeumban április 26-án sárospataki szerző műve kerül bemutatásra. A mű szerzője geleji Pásztor Zoltán, néhai Pásztor Sámuel sárospataki főiskolai zenetanár fia, aki „Fekete Szivárvány” című daljátékával lépett a magyar színpadi szerzők soraiba. A „Fekete Szivárvány” eredeti meseszövege, kitérő muzsikája és izig-vérig magyar levegője már a próbák során is nagy tetszést váltotta ki s így nem kétséges, hogy a sárospataki szerzőnek a csütörtöki bemutatón komoly sikere lesz.

— **Meglopta a munkaadó-ját.** Bernáth Gyuláné sátorajaujhelyi lakos tűzoltótéri lakásából pár héttel ezelőtt ismeretlen módon pénz és különféle ruhaneműek eltűntek. A gyanu Tarnóci Mari cselédlányra terelődött, aki időközben elhagyta szolgálati helyét. A detektívek hétfőn előállították a gyanuba vett cselédlányt, aki beismeri, hogy a lopást ő követte el s a lopott ruhafélék nagyrészt értékesítette. Bernáthné kára meghaladja a 300 pengőt. A tolvaj cselédlányt átadták a bíróságnak.

— **Sátorajaujhely város háztartásának és alapjainak 1933. évi zárszámadatai** elkészültek és a városi főszámvéveőnél április hó 20-tól kezdve 8 napig közszemlére vannak kitéve.

— **Halálozások.** Április 18-án, életének 55-ik évében Budapesten hosszú szenvedés után elhunyt zal-kodi Baiusz Ernő dr. ügyvéd, tart. főhadnagy, kinek elhunytával a család utolsó férfi sarja szállt sirba. Dr. Baiusz Ernő holttestét Sátorajaujhelybe szállították, ahol óriási részvét mellett szombaton délután helyezik örök nyugalomra.

A Paulai Szt. Vincéről nevezett irgalmas nővérek sátorajaujhelyi rendházának nagy gyászja van. A rend egyik hitbuzgó tagja, Kinczler M. Ferrira nővér nemesis szerzetesi életének 21-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. Az elhunyt irgalmas nővért nagy részvét mellett temették el. — Sárospatakon április 16-án rövid szenvedés után 87 éves korában elhunyt ásguti és kulai Móré Márton ny. körjegyző. Az elhunyt körjegyző az elszakított Ung vármegyében teljesített hosszú ideig szolgálatot s munkásságát mindenkor a nép iránt megnyilvánult páratlan szeretete és puritán egyszerűsége jellemezték. Mint a negyvennyolcas eszmék törhetetlen rajongója, a régi jó világ azon jellegzetes nótáriusai közé tartozott, akik a paragrafusok rideg tömegében is megtalálták a módját annak, hogy a magyar falu érdekeit szívük szavára hallgatva intézzék. Temetése április 18-án, szerdán délután ment végbe a ref. egyház szertartásai szerint s azon Sárospatak város is képviseltette magát. Az elhunyt ny. körjegyzőben Móré Ödön községi jegyző, dr. Móré Márton ügyvéd és dr. Móré Géza ügyvédjelölt édesapjukat gyászolják.

— **Egy sárospataki iparos kitüntetés.** A keszthelyi iparkongresszus alkalmával az Ipartestületek Országos Szövetségének nagyválasztmányja negyvenéves becsületes működéséért elismerő oklevéllel tüntette ki Spekál Ferenc sárospataki kőműves mestert. A díszes oklevelet az elmúlt vasárnap választmányi disztinguáltan nyújtották át a derék iparosnak, akit az ipartestület nevében Pásztor János elnök köszöntött meleg szavakkal. Csontos József ny. gimn. igazgató, ip. hatósági biztos pedig fokozottabbnemzeti munkára buzdító szövegében követendő példaképpen állította az iparosság elé Spekál Ferencet. A megható ünnepségen a városi urtársadalmi is szép számban képviseltette magát, az ipartestületi Dalárda pedig énekszámokkal szerepelt.

— **Kisgazda távlovaglás résztvevői Zemplénnvármegyében.** A hagyományossá vált nagybányai Horthy István kisgazda és lovaslevente távlovaglás az idén is megtartják május hó 30. és június 15-ike közötti időpontban. Az eddigi jelentések szerint a távlovaglásban résztvesz 30 külföldi és 25 magyar hölgy és urlovas, továbbá 100 főnyi kisgazda és lovaslevente. A távlovaglás utolsó szakaszán vármegyénket is érinteni fogják és pedig

Tokaj, Tarcál és Szerencs községeket, ahol az előkészületek a méltó fogadtatásra már megtörténtek. Értesülésünk szerint éjjeli szálláson sem Tokaj, sem Tarcál községben nem lesznek, csupán Szerencsen.

— **Tűz Sárospatakon.** Kedden délután 3 óra után kigyulladt Kardos József sárospataki lakos Andrássy utca 4. sz. alatti házában udvarán egy csűr, amelyben nagyobb-mennyiségű takarmányszalma volt. A kivonult tűzoltóság egyórai munka után lokalizálta a tüzet. A kár jelentékeny. A nyomozás adatai szerint a tüzet lelencyerek játéka okozta.

— **Uj községi jegyzőgyakornok.** Gróf Hoyos Viktor dr. járási főszolgabíró Borsos István sárospataki lakost Sárospatak városhoz díjtalan jegyzőgyakornoknak kinevezte.

— **Hamis ötvenfilléres.** A sátorajaujhelyi Közművek egyik pénzbeszedője csütörtökön inkasszállás közben egy hamis ötvenfillérest kapott, amit nyomban beszolgáltatót a rendőrségre. A hamisítványról megállapították, hogy feltűnően jól sikerült. Anyaga azonban közönséges réz, amiről a nikkelezés erősen lekopott.

Rádiót megbízható Sztruhala Sándornál
kaphat SÁROSPATAKON.

Készülékei modernnek, megbízhatók és szelektívek. Vállalja a készülékek modernizálását, cseréjét. — Telepes supergépek kaphatók.

— **Szigoru ebzárlat Sárospatakon.** Sárospatakon az utóbbi napokban számos ebmarás történt. A hatósági orvosi vizsgálat két esetben megállapította, hogy a marások veszett ebektől származtak, mire most az egész város területére 90 napos szigoru ebzárlatot rendeltek el.

— **Versenydíjazási hirdetmény.** A sátorajaujhelyi m. kir. államépítészeti hivatal versenytárgyalást hirdet a Sárospatak—vencsellői th. közut 0—2.0 km. szakaszán levő strassilos felületi bevonásának javítási munkáira. Az ajánlat borítéka a következő felirattal látandó el: „Ajánlat a Sárospatak—vencsellői th. közuton levő strassilos felület javítására” és az ajánlatok a hivatalhoz május hó 3-án d. e. 11 óráig nyújtandók be.

— **Megalakult a Magyar Dalpártoló Bizottság.** Tehetséges, eddig nyilvánosság előtt nem szerepelt nótaszerzők és dalköltők támogatására és a magyar dal hatóságos népszerűsítésére az Önnálló Hivatású Nők Egyesületeinek Szövetsége keretében megalakult a Magyar Dalpártoló Bizottság, amely elhatározta, hogy 100 pengős pályadíjat tűz ki a legjobb magyar dal jutalmazására. A pályázaton részt vehet minden magyar dalszerző, akinek szerzeménye nyomtatásban még nem jelent meg. A pályázatok május hó 5-ig küldhetők be a Bizottsághoz (VIII. Horánszky-utca 16. II. em. Telefon: 441—41). A díjnyertes szerzemény a Zeneművészeti Főiskola nagy-

— **Haza Szibériából.** Hézsai Ferenc végardói lakos 1915-ben az oroszfronton fogságba esett és hosszú évekig nem adott hírt magáról Tizenkilenc év múlva a napokban levél érkezett Szibériából Végardóra, amelyben a szerencsétlen volt hadifogoly, aki időközben családot alapított, arra kéri hozzátartozóit, hogy tegyék lehetővé hazatérését. Hézsai Ferenc hozzátartozói már lépéseket tettek a szükséges utlevél megszerzésére, a tetemes költségeket azonban képtelenek előteremteni. Ezért most a hatóságokra és a tehetősebb községbeliekre hárul a feladat, hogy a már két évtizede idegenben szenvedő volt hadifogoly hazatéréséhez segédkezzenek.

— **Névmagyarosítás.** A belügyminiszter megengedte, hogy Szerenyák István sárospataki lakos, állampénztári tiszt családi nevét Szerdahelyi-re változtassa.

— **Az Ujságíró Egyesület közgyűlése.** A Magyar Ujságírók Egyesülete április 22-én, vasárnap délután 3 órakor tartja évi rendes közgyűlését Budapesten, az Eszterházy utca 4. szám alatt lévő Otthon-Kör dísztermében.

termében június 1-én rendezendő nagy magyar-est keretében fog bemutatásra kerülni, amelynek eredményét lapunkban közölni fogjuk.

— **Gyorsíróverseny.** A Magyar Gyorsírók Országos Szövetsége 1934. május 6-án vasárnap Sátorajaujhelyben a városi fiú felsőkereskedelmi iskola helyiségeiben (Munkácsi utca 11. sz.) délelőtt 9 órakor 100 szótagos szabatosságú és 120 szótagos áttételes versenyt rendez, melynek feltételeit jövő számunkban közöljük.

— **Meghívó.** A Zemplénnvármegyei Gazdasági Egyesület a vármegyei tejerőseket érdekelében április hó 27-én, pénteken d. e. 11 órakor az egyesület hivatalos helyiségében megbeszélést tart, melyen az Országos Tejszövetkezeti Központ is képviselve lesz.

Ujra megválasztották a negyven év óta szolgáló községi bírót

Mikóháza község a közelmultban újból községi bírót választotta Gernyó Jánost, aki nem kevesebb, mint 40 év óta állandó bírója a községnek és tudunkkal az ország legnagyobb szolgálati idővel rendelkező községi bírója. Emlékeztetünk, hogy ezt a választást a vármegye formai okokból megsemmisítette. Április 19-én került sor az új választásra, melynek örövendetes meglepetése az, hogy a negyven év óta szolgáló kitérő községi bírót a község képviselőtestületének bizalma egyhangulag újból a község élére állította.

Amatőr fényképfelvételeit 4—6 óra alatt

legszebben és leggyorsabban készíti

SZABÓ PÁL fotólaboratóriuma!

Nagyításokat 1—2 óra alatt készíti! Márkás és olcsó fényképezőgépet (felár nélkül) részletfizetésre!

Dr. Bai

Ír

Még al
ősi várm
utjára kis
mindnyáju
még más
rózsa, am
sírjára és
munkáját
legfiatalab
„Pici” föl
zés szerén
jára helye
denkinek
mulandós
rátán val
kértelenül
ismernünk
beri szerv
ségét.

A halál
tosan elj
megbarát
gen is m
ember elő
csak fájó
ki az élő
feje felett
mely esz
cras tibi,
irigykedn
megtérés
Egy ilyen
tes valósá
günnké te
társainkat
junk az
így becsü
két is.

Kedves
gen is kö
vel, terve
örök reme
ted kötele
kor önzet
testületi
és annak
ügyvéd a
ságok el
egykor v
Trianon v
lehetővé
sége a
terén, ál
vedélyedr
denki meg
is a Te s
senkit ne
igazi uri
kelő hon
séget is
is eleget
amely R
Hitvesed
életet élt
tavasztól
gyümölcs
termékei,
magyar g
hírnevét.
naid, bar
társaid,
s mint ti
elesett, s
példás le
mint az
jelentő
hazádat
elmuláso
Veled ne
rögös ut
megtört
nem a fé
lesség és
duzzadó
lanul.

Büszke
hivalkod
Mert a Z
óta szere
emlékezt
Baiusz

Dr. Baiusz Ernő emlékezete

Irta: Buday Sándor dr.

Még alig egy esztendeje, hogy az ősi vármegyeháza udvaráról utolsó útjára kísértük az „öreg Baiuszt”, mindnyájunk kedves Józsi bácsiját, még másodsor ki sem nyilhatott a rózsza, amelyet szerető kéz ültetett sírjára és máris elvégezte kegyetlen munkáját a kérelhetetlen Kaszás a legfiatalabb Baiusz, a jó és kedves „Pici” fölött is. Amikor az emlékezés szerény virágát e sorokban sírjára helyezi a hű és igaz barát, mindenkinél meg kell döbbenni az élet mulandósága felett és az Isten akaratán való megnyugvás mellett önkéntelenül be kell látnunk és el kell ismernünk kicsinységünket, az emberi szervezet gyarlóságát, törékenységet.

A halál mindig váratlanul, de biztosan eljön, a halál gondolatával megbarátkozni még sem tudunk, idegen is marad az örökre az élni akaró ember előtt s ezért minden haláleset csak fájó gondolatokat, érzéseket vált ki az élők közül; s bár mindnyájunk feje felett ott lebeg a Kaszás alakja, mely eszünkbe juttatja: Hodie mihi, cras tibi, mégis az élők marakodnak, irigykednek az embertársi szeretet, megértés és megbecsülés helyett. Egy ilyen elmulás a maga döbbenetes valóságában kétszeres kötelességünké teszi, hogy szeressük embertársainkat az életben is, munkálkodjunk az élők boldogulásán, hisz csak így becsülhetjük meg a holtak emlékeit is.

Kedves Ernőnk! Te még nem régen is közöttünk jártál, tele életkedvvel, tervekkel, a magyar élet iránti örök reménnyel, bizakodással. Végeztél kötelességedet éspedig mindenkor önzetlenül, akár, mint képviselő-testületi tag a város parlamentjében és annak bizottságaiban, akár mint ügyvéd a bíróságok és egyéb hatóságok előtt, — amennyire ezt az egykor virágzó irodának az átkos Trianon miatt megcsökkent forgalma lehetővé tette, — végeztél kötelességed a társadalmi, gazdasági élet terén, áldoztál egyetlen szerény szenvedélyednek Nimródnak s így mindenki megismerhette, szerette, becsülte is a Te szelíd, közvetlen, barátságos, senkit nem bántó, nem gyűlölködő, igazi uri egyéniséged. Mint népfőlkelő honvéd főhadnagy súlyos betegséget is szerezve a világháború alatt is eleget tettél annak a feladatnak, amely Reád bízott; hűn szeretted Hitveseddel — akivel ideális házasi életet éltél — együtt munkáltad kora tavasztól a kies Boglyoskai szőlőt, gyümölcsöst s annak pompás korai termékei, borai csak öregbitették a magyar gyümölcs és a Hegyalja jó hírnevét. Önzetlenül szeretted rokonaid, barátaid, megbecsülted embertársaid, mindig tisztelted kartársaid s mint ügyvéd is a Hozzád forduló elesett, szegény emberek ügyét olyan példás lelkiismeretességgel láttad el, mint az esetleg nagy anyagi hasznot jelentő ügyeket. Forrón szeretted hazádat és magyar népedet. A Te elmúlásod kétszeresen fájó, hiszen Veled nem egy az élet hosszú és rögös útján kifaradt, a küzdelemben megtörtött agg száll a sír ölébe, hanem a férfikor teljében levő, a kötelesség és hivatás tetőpontján élettől duzzadó szervezet szűnt meg váratlanul.

Büszke voltál, de nem üresen és hivalkodón családodra. Igazad volt! Mert a Zalkodi Baiuszok évszázadok óta szerepelnek vármegyénkben; jól emlékezünk még édes atyádra, id. Baiusz József, a híres ügyvéd és

48-as honvédtisztre, aki lobogó ősz hajjal, magyar ruhában, csizmásan járta késő öregségéig e város uccáit s kiváló szerepe volt a megye-város életében s minő tragikum: a vaserejű apa négy daliás fiut nemzett, akik közül három vármegyét szolgált és rövid 18 év alatt a négy fiu nincs és ezzel több Baiusz fiu sincs. Legelőbb szegény Zoltán, a társas élet lelke ment el, akinek vezetése nélkül előkelő nyilvános, vagy házi mulatság el sem volt képzelhető, azután következett a daliás Andor, mintha most is látnám — mint fiatal diák — az 1906. évi kassai Rákóczy hamvait

haza hozó ünnepeken diszmagyaros lovas, a hét vezér egyikét eszünkbe juttató alakját, Józsi bácsit pedig csak az imént temettük el, amikor még senki sem gondolta, hogy a koporsójánál árván és szomorúan ott álló utolsó Baiusznak ideje is már erősen meg van számlálva.

És most elment Ő is, boldogult szüleinek legkedvesebb és egyúttal legkisebb fia „Pici”.

A zalkodi Baiuszok cimere immár megfordításra vár!

Kedves Ernő, én jó Picim, hű és igaz barátunk, szeretünk, Isten Veled!

Még az idén elkészül a sátoraljujhelyi „Hősök Ligete”

Dr. Orbán Kálmán polgármester sürgős jelentéstételre utasította a műszaki hivatalt

A világháborúban hősi halált haltak emlékének kegyeletes megőrzésére országos mozzalom kapcsán már majdnem minden városban és községben felállították a „Hősök Ligetét”. Ebből a hazafias mozgalomból ezideig Sátoraljujhely nem vette ki részét, bár az ujhelyi „Hősök Liget”-re vonatkozó határozatot már közel három évvel ezelőtt meghozták. Azóta azonban semmi komoly intézkedés nem történt az irányban, hogy a „Hősök Ligete” ne csak papírra vetett határozat legyen, hanem megvalósításra is kerüljön.

Dr. Orbán Kálmán polgármester most segíteni akar ezen a tarthatat-

lan helyzetben. Erre vall az a polgármesteri felhívás, amelyet a napokban kapott a város műszaki hivatala. A polgármester az ügyre vonatkozó összes iratok egyidejű kiadása mellett felhívta a műszaki hivatalt, hogy a „Hősök Liget”-re vonatkozó költségvetést és a műszaki terveket 30 napon belül mutassa be annál is inkább, mivel a „Hősök Liget” a polgármester még ebben az évben feltétlenül meg akarja valósítani.

A legújabb polgármesteri intézkedés komoly reményt nyújt arra, hogy az évek óta huzódó kérdés most már a legrövidebb időn belül végleges rendezést nyer.

A Tábla megsemmisítette az elsőfoku ítéletet és bizonyítást rendelt el a „Husvéti Lapok” ügyében

Az elmúlt év áprilisában Sárospatakon „Husvéti Lapok” címen egy négyoldalas röplap jelent meg, amely a pár héttel ezelőtt leplezett kommunista szervezkedéssel foglalkozva erősen elítélte azt a körülményt, hogy a leplezett mozgalomnak diák sze-

replői is voltak. A röplap a történeteknek a diákságot érintő részéért Elekes Imre akkori gimnáziumi igazgatót tette felelőssé, aki a „Husvéti Lapok” szerint nem gyakorolt kellő felügyeletet az ifjúság felett.

A röplap tartalmát Elekes Imre

PERZSELO ZÖLD POROK HELYE T. SZÖLŐGÉH GYÜMÖLCSÖSBEN

BIZTOS HATÁSUK NEM PERZSELENEK OLCSON.

SZÖLŐMOLY ELLEN ALMAMOLY ELLEN

ARZOLA DARSIN

AZ UTOLSÓ ÉVTIZED ELISMERT ÉS VEZETŐ PERMETEZŐ SZEREK

ÖVAKODJUNK A GYAKRAN HÁMSÍTOT PERZSELO ZÖLD POROKTÓL ÉS KIPRÓBATALAN HATÁSTALAN SZEREKEL NE KOCKÁZTASSUK A TERMESTI LISZTHARNÁT ELLEN

AMONIL

EGYÜTTESEN VED GOMBA BETEGSÉGEK ÉS RAGÓ KÁRTVÓK ELLEN

MOSPRASEN VAGY TUTOKIL

GYÁRI ÁRAKON KAPHATÓ.

ASZTALOS BÉLA

festék és háztartási cikkek áruháza és építkezési anyag nagy raktára

SÁTORALJAUJHELY Petőfi-u. 1. Fióküzlet SÁROSPATAK Kossuth L.-u. 65.

magára nézve sértőnek találta, miért is sajtó útján elkövetett rágalmozás miatt pert indított Gulassa K. László hírlapíró, mint szerkesztő és Zeley László szakácsi ref. lelkész, mint cikkíró ellen. A sátoraljujhelyi kir. törvényszék Köröskényi-tanácsa 1933 november 10-én hirdette ki az ügyben az elsőfoku ítéletet, amely szerint a vádlottak valódiság bizonyítása iránti kérelmét elutasítva Gulassa K. László hírlapíró 1 havi fogházra, Zeley László lelkész pedig 100 pengő pénzbüntetésre ítélte, s egyben 500 pengő erkölcsi kár és a perköltségek egyetemleges megfizetésére kötelezte a vádlottakat Az elsőfoku ítélet ellen ugy a vádat képviselő kir. ügyész, mint dr. Benyovszky László és dr. Móré Márton védők, nemkülönben a vádlottak is fellebbezést jelentettek be.

Ilyen körülmények között került az ügy a debreceni kir. Itélőtábla elé, amelynek Visky-tanácsa április 16-án, hétfőn foglalkozott a „Husvéti Lapok” ügyével.

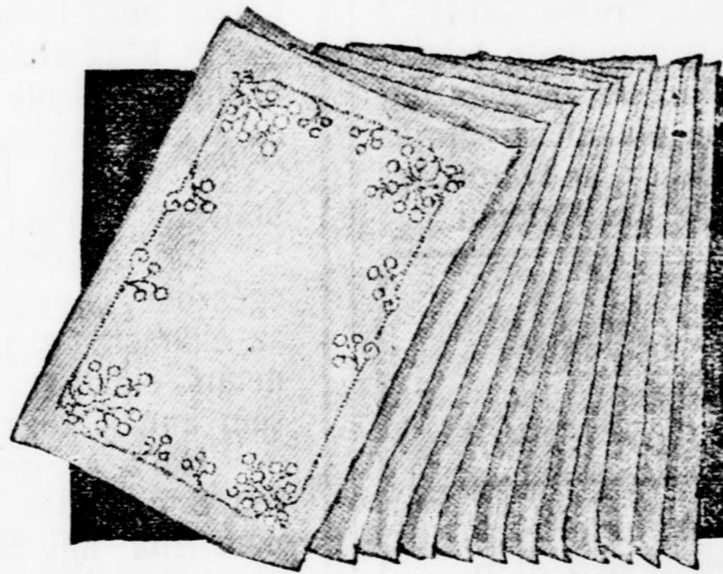
A kir. Itélőtábla rövid tanácskozás után meghozta végzését, amelyben a Bp. 384. § 9. pontja alapján a törvényszék ítéletét megsemmisítette és elrendelte a valódiság bizonyítását arra vonatkozólag, való-e, hogy Elekes Imre a vádbeli időpontban a gimnázium igazgatója volt, gondatlanul járt-e el a feltűnytetet tekintetében, hogy a vallásos nevelés az ő kezében nem volt megfelelő kezében, hogy nem hazafias szellemben vezette a tanulók nevelését s hogy ellenőrzési kötelességét fogyatékosan teljesítette-e stb.?

Az Itélőtábla indokolásában kimondta, hogy a valódiság bizonyítása iránti kérelem alapos s az elsőbíróság jogi álláspontja téves, mert az, hogy egy iskolában az ifjúság hazafias szellemben nevelődjék, elsőrendű állami érdek, ebből következik, hogy a közérdeket szolgálja az, aki sajtó alá viszi az iskola vezetőjének azon magatartását, amely okul szolgálhat az említett nevelés hiányának. Ezen célra a sajtó nyilvánosságát bárki igénybe veheti a közérdeket szolgáló módon, így Gulassa K. László vádlott is, aki hivatásos újságíró.

Az újabb eljárás során a bíróság ki fogja hallgatni a feleket, felveszi a már bejelentett bizonyítékokat és azokat, amelyeket még az újabb törvényszéki főtárgyaláson elő fognak terjeszteni.

— Uj gazdasági tudósító. A földművelésügyi miniszter Antalóczy István tolcsvai igazgató-tanítót megbizta a sárospataki járás 5. körzeti gazdasági tudósítói teendőket ellátásával.

Uj akció ágyszövetek

Ezen igen megbízható minőségű anyagból készült ágyszövet, mely

1 kis párna
2 nagy párna
1 paplanlepedő-ből áll } P. 39.-ért szállítja
a vevő monogrammjával ellátva

MÖSSMER-cég

Budapest, IV., Váci-utca 1—3. 68/15

12 mintából választható.

Minőségmintát szívesen küldünk.

SPORT

A SAC negyedik a bajnokságban

Vasárnap: Sátoraljaujhelyi hősi serlegelődöntő mérkőzések

(B. S.) Vasárnap 15-én a SAC a PBÜSE-vel játszott bajnoki mérkőzést.

A két csapat a következő felállásban állt ki: SAC: Urbán, Malomhegyi, Dankay, Nádassy, Gombos, Báthy, Kálmán, Brezovszky II., Nagy, Kleer, Brezovszky I. PBÜSE: Stern, Bozó, Berencsi, Joó, Németh, Osik, Szopóczi, Rappi, Szarvas, Bakó, Manyasz.

SAC támadások vezetik be a mérkőzést. Már a 10-ik percben Kálmán, majd a 14-ik percben Kleer hagynak ki nagy helyzeteket. SAC tovább támad, de a pálfalvai védelem erősen áll a lábán. A 25. percben Nagy Józsi hagy ki nagy helyzetet. Brezovszky I.-et és Kleert leszálláson éri a labda, de mind a ketten tehetetlenek. A pálfalvai csatárok egy pillanatra sem veszélyeztetik a SAC kaput. — A félidő vége is gólképtelen támadásokkal fejeződik be.

A II.-ik félidőben is folytatódik a gólnélküli fölény, amikor is a 10. percben Németh 16-oson belül kézzel érinti a labdát. A 11-est Kleer értékesíti, 1:0. A 35. percben Nagy közelről a kapusba vágja a labdát. A 38. percben Pálfalva majdnem egyenlít, azonban a SAC-védők tisztáznak. A mérkőzés nagy SAC fölényben fejeződik be. — Jók a SAC-ból Dankay, Gombos, Báthy és Malomhegyi, míg a PBÜSE-ből a védelem tagjai érdemelnek dicséretet.

Kornerarány 7:0 volt a SAC javára.

A mérkőzés bírója Zeltner (Észak) volt. *

A múlt számunkban közölt sport-hireink közül azon rész, hogy a SAC vezetősége ígéretet tett volna a csapat tagjainak, hogy felviszik őket az angol-magyar mérkőzésre, ha a PBÜSE és MVSC elleni mérkőzéseiket megnyerik, helyreigazításra szorul. Szó volt ugyan erről, azonban nem a SAC vezetősége, hanem a lelkes drukkerk körében, két helybeli sportbarát gyógyszerész kezdeményezésére. A kérdés különben is elvesztette aktualitását, mert az angol-magyar mérkőzés időpontját újabban május 19-ike helyett május 12-ében állapították meg. *

Vasárnap, 22-én serlegelődöntő mérkőzések lesznek. Délután 2 órakor a Reálgimnázium csapata a Leventékkal, utána pedig a SAC a Felsőkereskedelmi Iskola csapatával játszanak egy napon elődöntő mérkőzéseket. *

A bajnoki tabella állása a következő:

	gólarány	pontszám
1. DVTK	45 15	20
2. SBTC	36 13	17
3. PBÜSE	29 26	14
4. SAC	29 19	14
5. PTK	22 24	13
6. SSE	22 26	12
7. MVSC	28 30	12
8. DAC	19 26	10
9. BTK	24 33	9
10. MESE	15 44	5

KÖZGAZDASÁG

Megválasztották

a sátoraljaujhelyi mezőgazdasági bizottsági tagokat

Április 30-án megalakul a bizottság

A Sátoraljaujhely város területén működni hivatott mezőgazdasági bizottság tagjait ápr. 15-én választották meg. A választás eredménye következő:

Az I. választói csoportban, rendes tagok lettek: Petruska György, Farbár János, póttagok: Takács Mihály és Rigán György.

A II. választói csoportban, rendes tagok: Orehovszki Mihály és Kneiszl Emil, póttagok: Jakab András és Szakács József.

A III. választói csoportban, rendes tagok: dr. Nyomárkay Ödön és Grünberger Vilmos, póttagok: dr. Prihoda

László és Pallér Imre.

A IV. választói csoportban, rendes tagok: Réz Gyula és Serfőző József, póttagok: Zajka József és id. Orehovszki József.

Az V. választói csoportban, rendes tagok: dr. báró Waldbott Frigyes és Horváth Elek, póttagok: Fuchs István és Deutsch Adolf.

A választás ellen április 30-ig a polgármesterhez benyújtandó felszólamlással lehet élni. A mezőgazdasági bizottság megalakulása április 30-án déli 12 órakor a városháza tanácstermében fog megtörténni.

Máv. Menetrend

Érvényes 1934. május hó 15-étől.

Saujhelyből ind.	5 óra 20 p. kombinált, Budapestre ér.	11 ó. 16 p.
"	" 7 óra 19 p. személyv., Miskolcra	" 9 ó. 41 p.
"	" 11 óra 30 p. személyv., Budapestre	" 19 ó. 00 p.
"	" 14 óra 15 p. vegyesv., Szerencsre	" 16 ó. 10 p.
"	" 16 óra 47 p. kombinált, Budapestre	" 22 ó. 28 p.
"	" 20 óra 23 p. személyv. "	" 5 ó. 30 p.
Budapestről ind.	6 óra 50 p. kombinált, Saujhelyre ér.	12 óra 13 p.
"	" 7 óra 40 p. személyv., "	" 15 óra 48 p.
"	" 8 óra 20 p. "	" 19 óra 38 p.
"	" 14 óra 10 p. kombinált, "	" 19 óra 38 p.
"	" 17 óra 15 p. személyv., "	" 0 óra 12 p.
"	" 23 óra 50 p. "	" 9 óra 46 p.

*) Miskolcon 94 perc várakozás.

632/1934. szám.

Versenyfárgyalási hirdetmény.

Zemplénnvármegye Erzsébet kórháza Sátoraljaujhelyben a következő felszerelési tárgyak szállítását óhajtja ajánlat útján biztosítani:

1. 1255 méter 140 cm. széles sötétszürke lóden,
2. 600 méter 65 cm. széles sötétkék barchet bélés,
3. 910 méter 78 cm. széles nyers molinó,
4. 320 méter 140 cm. széles fekete serge bélés,
5. 200 kg. csepű vatta,
6. 450 öltöny (slafrok) barchet téli női ruha,
7. 400 drb. női alsószojnya,
8. 180 drb. 180×150 cm. nagyságu téli gyapju nagykendő,
9. 250 drb. téli sapka,
10. 100 méter matrachuzat,
11. 100 kgr. lószőr,
12. 200 drb. téli férfi rövid, 2 sor gombbal ellátott felsőkabát, 350 drb. téli férfi kabát és 400 drb. téli férfi nadrág varrására. Az öltönyökhöz és felső kabátokhoz szükséges cérnát, gombokat és csatokat vállalkozók tartoznak adni. A ruhák szabásának és varrásának kifogástalannak kell lenniük.

Az ajánlott textilneműekből 30 négyzet cm. mintadarab, a nagykendőkből és sapkákból 1—1 mintadarab adandó be az ajánlatok beadása alkalmával.

A férfi ruházati cikkek az anyag átvételétől számított és a többi felszerelési tárgyak és anyagok a megrendelés vételétől számított 6 héten belül díjtalanul szállítandók be a kórházba.

Csak szabályszerűen kiállított, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül, vagy posta útján beadott ajánlatok vétetnek tárgyalás alá.

Az ajánlat „Zemplénnvármegye Sátoraljaujhelyi Erzsébet kórház Igazgatóságának, Sátoraljaujhely. Ajánlat a 632/1934. sz. versenyfárgyalási hirdetményben kiírt felszerelési tárgyak szállítására, illetve munkálatokra” felirással látandó el.

Az ajánlatok a kórház gondnoki hivatalában

1934. évi május hó 15 napjának d. e. 10 órájáig

adandók be.

Ugyanezen időpontig kell az ajánlati összeg 2%-ának megfelelő bánatpénzt a kórház kézi pénztáránál letenni, készpénz, értékpapír, vagy takarékbetét könyvben.

Az ajánlatok a kórház gondnoki hivatalában 1934. évi május hó 15-ik napján d. e. 11 órakor fognak felbontatni, amikor az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

Az ajánlattevők a kórház végleges döntésének megtörténteig kötelezettségben maradnak.

A hazai származás tekintetében vállalt kötelezettségek bármelyikének kijátszása, vagy a szállítás, illetve munkálatok alkalmával elkövetett és beigazolt egyéb rosszhiszemű, vagy vétkezes gondatlanságból eredő visszaélés, illetve mulasztás esetén, az illetékes miniszter a vállalkozót a kizárási jogkörébe eső szállításokból és munkálatokból végleg, vagy meghatározott időre kizárhatja.

Ajánlatot az egész és részmenyiség szállítására és készítésére is lehet tenni.

Azok az ajánlattevők, akik a kiírt intézettel fizeteli összeköttetésben még nem állottak, illetőleg előtte ismeretlenek, tartoznak szállító képességüket és megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni, melyhez vállalatuk telepei tartoznak.

A szállított cikkeket a megrendelő kórház Sátoraljaujhelyben bizottságilag veszi át, minek megtörténteig a szállító szavatosságban marad.

Az ajánlatnyertes a bánatpénzt biztosítékul a vállalati összeg 5%-ára kiegészíteni tartozik.

A kórházi bizottság fenntartja azon jogát, hogy a beérkezett ajánlatok között az árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson és a kiírt mennyiségnél 10%-kal többet, vagy kevesebbet rendelhessen.

A szállító járandósága a tényleg megtörtént átvétel után alispáni utalvány alapján postatakarékpénztár útján fog kifizettni.

Egy ajánlattevő sem követelheti, hogy a szállítás, vagy munkálat egészben, vagy részben neki ítéltsék oda és a jelen szabályzatnak akár az eljárásra, akár az odaitélésre vonatkozó határozmányai megsértéséből netán előálló kár megtérítését az ajánlattevők sem a kórháztól, sem annak közvegeitől nem követelhetik.

Ha a nyertes ajánlattevő a hozzá intézett felhívás vételétől számított 8 nap alatt az előírt biztosítékot le nem tenné és a szerződést alá nem írná, úgy visszaléptnek tekinthető. Ily esetben a szállítás, vagy munkálatra minden igényét elveszti és a kórháznak jogában áll az általa esetleg letett bánatpénzt bírói közbenjárás nélkül visszatartani, az esetben pedig, ha a szállítás, vagy munkálat más uton csak magasabb egységárak, vagy végösszeg mellett lenne teljesíthető, úgy az ajánlatnyertes a különbözetet is megtéríteni tartozik.

Az ajánlattevőnek társadalombiztosítási járulékaival szőlő kimutatással igazolnia kell, hogy 6 hónapnál régebben esedékessé vált társadalombiztosítási köztartozása nincs.

Egyebekben lásd a közszállítási szabályrendelet 16. és 17. §-ait és a 70,932/1932. B. M. számú körrendeletet.

Sátoraljaujhely, 1934. április hó 12-én.

Chudovszky dr.
kórházi igazgató.